ΕΥΡΩΠΑΪΚΟ ΚΟΙΝΟΒΟΥΛΙΟ

2004 *2009*

Επιτροπή Πολιτικών Ελευθεριών, Δικαιοσύνης και Εσωτερικών Υποθέσεων

2006/0135(CNS)

9.1.2008

*

ΣΧΕΔΙΟ ΕΚΘΕΣΗΣ

σχετικά με το σχέδιο κανονισμού του Συμβουλίου για την τροποποίηση του κανονισμού (ΕΚ) αριθ. 2201/2003 όσον αφορά τη διεθνή δικαιοδοσία και για τη θέσπιση κανόνων σχετικά με το εφαρμοστέο δίκαιο σε γαμικές διαφορές (COM(2006)0399 – C6-0305/2006 – 2006/0135(CNS))

Επιτροπή Πολιτικών Ελευθεριών, Δικαιοσύνης και Εσωτερικών Υποθέσεων

Εισηγήτρια: Evelyne Gebhardt

Συντάκτης γνωμοδότησης (*) : Carlo Casini, Επιτροπή Νομικών Θεμάτων

(*) Συνδεδεμένες επιτροπές - άρθρο 47 του Κανονισμού

Υπόμνημα για τα χρησιμοποιούμενα σύμβολα

*	Διαδικασία διαβούλευσης *πλειοψηφία των ψηφισάντων*
**I	Διαδικασία συνεργασίας (πρώτη ανάγνωση) *πλειοψηφία των ψηφισάντων*
**II	Διαδικασία συνεργασίας (δεύτερη ανάγνωση) *πλειοψηφία των ψηφισάντων για έγκριση της κοινής θέσης* *πλειοψηφία των βουλευτών που αποτελούν το Κοινοβούλιο για απόρριψη ή τροποποίηση της κοινής θέσης*
***	Σύμφωνη γνώμη *πλειοψηφία των βουλευτών που αποτελούν το Κοινοβούλιο εκτός από τις περιπτώσεις που μνημονεύονται στα άρθρα 105, 107, 161 και 300 της Συνθήκης ΕΚ και στο άρθρο 7 της Συνθήκης ΕΕ*
***I	Διαδικασία συναπόφασης (πρώτη ανάγνωση) *πλειοψηφία των ψηφισάντων*
***II	Διαδικασία συναπόφασης (δεύτερη ανάγνωση) *πλειοψηφία των ψηφισάντων για έγκριση της κοινής θέσης* *πλειοψηφία των βουλευτών που αποτελούν το Κοινοβούλιο για απόρριψη ή τροποποίηση της κοινής θέσης*
***III	Διαδικασία συναπόφασης (τρίτη ανάγνωση) *πλειοψηφία των ψηφισάντων για έγκριση του κοινού σχεδίου*

(Η ενδεικνυόμενη διαδικασία στηρίζεται στη νομική βάση που πρότεινε η Επιτροπή)

Τροπολογίες σε νομοθετικό κείμενο

Στις τροπολογίες του Κοινοβουλίου η σήμανση γίνεται με ***έντονους πλάγιους*** χαρακτήρες. Η σήμανση με *απλά πλάγια* απευθύνεται στις τεχνικές υπηρεσίες και αφορά στοιχεία του νομοθετικού κειμένου για τα οποία προτείνεται διόρθωση εν όψει της επεξεργασίας του τελικού κειμένου (για παράδειγμα, στοιχεία εμφανώς λανθασμένα ή που έχουν παραλειφθεί σε μια γλωσσική έκδοση). Αυτές οι προτάσεις διόρθωσης υπόκεινται στη συγκατάθεση των αρμόδιων τεχνικών υπηρεσιών.

ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΑ

Σελίδα

ΣΧΕΔΙΟ ΝΟΜΟΘΕΤΙΚΟΥ ΨΗΦΙΣΜΑΤΟΣ ΤΟΥ ΕΥΡΩΠΑΪΚΟΥ ΚΟΙΝΟΒΟΥΛΙΟΥ 5

ΑΙΤΙΟΛΟΓΙΚΗ ΕΚΘΕΣΗ.....16

ΣΧΕΔΙΟ ΝΟΜΟΘΕΤΙΚΟΥ ΨΗΦΙΣΜΑΤΟΣ ΤΟΥ ΕΥΡΩΠΑΪΚΟΥ ΚΟΙΝΟΒΟΥΛΙΟΥ

σχετικά με το σχέδιο κανονισμού του Συμβουλίου για την τροποποίηση του κανονισμού (ΕΚ) αριθ. 2201/2003 όσον αφορά τη διεθνή δικαιοδοσία και για τη θέσπιση κανόνων σχετικά με το εφαρμοστέο δίκαιο σε γαμικές διαφορές
(COM(2006)0399 – C6-0305/2006 – 2006/0135(CNS))

(Διαδικασία διαβούλευσης)

Το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο,

– έχοντας υπόψη την πρόταση της Επιτροπής προς το Συμβούλιο (COM(2006)0399),

– έχοντας υπόψη το άρθρο 61, στοιχείο γ) και το άρθρο 67, παράγραφος 1 της Συνθήκης ΕΚ, σύμφωνα με τα οποία κλήθηκε από το Συμβούλιο να γνωμοδοτήσει (C6-0305/2006),

– έχοντας υπόψη το άρθρο 51 του Κανονισμού του,

– έχοντας υπόψη την έκθεση της Επιτροπής Πολιτικών Ελευθεριών, Δικαιοσύνης και Εσωτερικών Υποθέσεων και τη γνωμοδότηση της Επιτροπής Νομικών Θεμάτων (A6-0000/2008),

1. εγκρίνει την πρόταση της Επιτροπής όπως τροποποιήθηκε·

2. καλεί την Επιτροπή να τροποποιήσει αναλόγως την πρότασή της, σύμφωνα με το άρθρο 250, παράγραφος 2, της Συνθήκης ΕΚ·

3. καλεί το Συμβούλιο, σε περίπτωση που προτίθεται να απομακρυνθεί από το κείμενο που ενέκρινε το Κοινοβούλιο, να το ενημερώσει σχετικά·

4. ζητεί να κληθεί εκ νέου να γνωμοδοτήσει σε περίπτωση που το Συμβούλιο προτίθεται να επιφέρει σημαντικές τροποποιήσεις στην πρόταση της Επιτροπής·

5. αναθέτει στον Πρόεδρό του να διαβιβάσει τη θέση του Κοινοβουλίου στο Συμβούλιο και στην Επιτροπή.

Κείμενο που προτείνει η Επιτροπή	Τροπολογίες του Κοινοβουλίου

Τροπολογία 1
ΑΙΤΙΟΛΟΓΙΚΗ ΑΝΑΦΟΡΑ 6 Α (νέα)

	(6α) Η δυνατότητα επιλογής εφαρμοστέου δικαίου για το διαζύγιο και το δικαστικό χωρισμό δεν πρέπει να είναι σε βάρος των συμφερόντων των τέκνων.

AιτιολόγησηΤα άρθρα 12 και 13 του Κανονισμού αριθ. 2201/2003 ισχύουν επίσης για την επιλογή δικαιοδοτικού οργάνου. Πρέπει λοιπόν να λαμβάνονται υπόψη τα συμφέροντα των τέκνων.

Τροπολογία 2
ΑΙΤΙΟΛΟΓΙΚΗ ΑΝΑΦΟΡΑ 6 Β (νέα)

(6β) Προτού ορισθούν το αρμόδιο δικαιοδοτικό όργανο και το εφαρμοστέο δίκαιο, πρέπει οι σύζυγοι να έχουν πρόσβαση σε επικαιροποιημένες πληροφορίες ως προς τις ουσιώδεις πτυχές του εθνικού και του κοινοτικού δικαίου και ως προς τις διαδικασίες σε θέματα διαζυγίων και δικαστικών χωρισμών. Για την κατοχύρωση της εν λόγω πρόσβασης στις κατάλληλες πληροφορίες καλής ποιότητας, η Επιτροπή οφείλει να επικαιροποιεί τακτικά τις πληροφορίες στο δημόσιο σύστημα ενημέρωσης που στηρίζεται στο Διαδίκτυο και που δημιουργήθηκε με την από 28 Μαΐου 2001 Απόφαση 2001/470/ΕΚ του Συμβουλίου περί δημιουργίας ενός ευρωπαϊκού δικαστικού δικτύου σε αστικές και εμπορικές υποθέσεις[1].

[1] ΕΕ L 174 της 27.6.2001, σελ. 25.

Αιτιολόγηση

Πρέπει να υπάρξει μέριμνα ώστε η επιλογή των ενδιαφερομένων να είναι τεκμηριωμένη, δηλ. οι δυο σύζυγοι να είναι δεόντως ενημερωμένοι για τις συγκεκριμένες συνέπειες της επιλογής τους. Προς το σκοπό αυτό, οφείλουμε να αναρωτηθούμε ως προς τον καλύτερο τρόπο με τον οποίο θα κοινοποιούνται πριν από την υπογραφή πλήρεις και αξιόπιστες πληροφορίες στους συμβεβλημένους της σύμβασης ανάθεσης δικαιοδοτικής αρμοδιότητας.

Τροπολογία 3
ΑΙΤΙΟΛΟΓΙΚΗ ΑΝΑΦΟΡΑ 6 Γ (νέα)

(6γ) Η δυνατότητα προσδιορισμού με κοινή συμφωνία του δικαστηρίου και του εφαρμοστέου δικαίου δεν πρέπει να είναι επί ζημία των δικαιωμάτων και της ισότητας των ευκαιριών των δυο

συζύγων. Προς το σκοπό αυτό, οι εθνικοί δικαστές οφείλουν να έχουν επίγνωση της σημασίας μιας τεκμηριωμένης επιλογής των δυο συζύγων ως προς τις νομικές συνέπειες της συναπτόμενης συμφωνίας.

Αιτιολόγηση

Πρέπει να υπάρξει μέριμνα ώστε η επιλογή των ενδιαφερομένων να είναι τεκμηριωμένη, δηλ. οι δυο σύζυγοι να είναι δεόντως ενημερωμένοι για τις συγκεκριμένες συνέπειες της επιλογής τους. Οι αρχές οφείλουν να διασφαλίσουν ότι οι δυο σύζυγοι έχουν επίγνωση των συνεπειών της συμφωνίας τους.

Τροπολογία 4
ΑΙΤΙΟΛΟΓΙΚΗ ΑΝΑΦΟΡΑ 7 Α (νέα)

(7α) Ο όρος "σύνηθης διαμονή" θα πρέπει να ερμηνεύεται σύμφωνα με τους σκοπούς του παρόντος κανονισμού. Πρέπει να προσδιορίζεται από τον δικαστή κατά περίπτωση, βάσει στοιχείων. Ο όρος δεν παραπέμπει στην κατά το εθνικό δίκαιο έννοια της "συνήθους διαμονής", αλλά σε μια αυτόνομη έννοια του κοινοτικού δικαίου.

Τροπολογία 5
ΑΙΤΙΟΛΟΓΙΚΗ ΑΝΑΦΟΡΑ 9 Α (νέα)

(9α) Η τεκμηριωμένη επιλογή των δυο συζύγων συνιστά θεμελιώδη αρχή του παρόντος κανονισμού. Κάθε πλευρά του ζεύγους πρέπει να γνωρίζει επακριβώς ποιές είναι οι νομικές και κοινωνικές συνέπειες της επιλογής δικαστηρίου και εφαρμοστέου δικαίου.

Αιτιολόγηση

Είναι δυνατό, ο κανόνας της σύγκρουσης νόμων να ορίζει τη νομοθεσία ενός άλλου κράτους μέλους. Σε αυτή την περίπτωση, ο δικαστής οφείλει να εφαρμόζει την ξένη νομοθεσία, πράγμα που πιθανόν να προκαλέσει πρόβλημα στο δικαστήριο. Πρέπει να διασφαλιστεί ότι ο δικαστής θα μπορεί να ζητήσει τις συμβουλές της κατάλληλης υπηρεσίας.

Τροπολογία 6
ΑΡΘΡΟ 1, ΣΤΟΙΧΕΙΟ 1)
Τίτλος (Κανονισμός (ΕΚ) αριθ. 2201/2003)

1) ο τίτλος αντικαθίσταται από το ακόλουθο κείμενο:	1) ο τίτλος αντικαθίσταται από το ακόλουθο κείμενο:
"Κανονισμός (ΕΚ) αριθ. 2201/2003 του Συμβουλίου για τη διεθνή δικαιοδοσία και την αναγνώριση και εκτέλεση αποφάσεων σε γαμικές διαφορές και διαφορές γονικής μέριμνας καθώς και για το εφαρμοστέο δίκαιο σε ***γαμικές διαφορές*** "	"Κανονισμός (ΕΚ) αριθ. 2201/2003 του Συμβουλίου για τη διεθνή δικαιοδοσία και την αναγνώριση και εκτέλεση αποφάσεων σε γαμικές διαφορές και διαφορές γονικής μέριμνας καθώς και για το εφαρμοστέο δίκαιο σε ***διαζύγια και δικαστικούς χωρισμούς*** "

Τροπολογία 7
ΑΡΘΡΟ 1, ΣΤΟΙΧΕΙΟ 2)
Άρθρο 3 α, παράγραφος 1, στοιχείο α) (Κανονισμός (ΕΚ) αριθ. 2201/2003)

(α) ***ισχύει οποιοδήποτε από τα κριτήρια δικαιοδοσίας που απαριθμούνται στο*** άρθρο 3, ή	(α) ***τη στιγμή που συνάπτεται η συμφωνία, το δικαστήριο του συγκεκριμένου κράτους μέλους είναι αρμόδιο σύμφωνα με το*** άρθρο 3, ή

Αιτιολόγηση

Πρέπει να προσδιοριστεί η συγκεκριμένη χρονική στιγμή που ισχύουν τα κριτήρια.

Τροπολογία 8
ΑΡΘΡΟ 1, ΣΤΟΙΧΕΙΟ 2)
Άρθρο 3 α, παράγραφος 1, στοιχείο β) (Κανονισμός (ΕΚ) αριθ. 2201/2003)

(β) πρόκειται για ***τον τόπο*** της ***τελευταίας κοινής*** συνήθους διαμονής των συζύγων ***για μία ελάχιστη περίοδο τριών ετών***, ή	(β) ***τη στιγμή που συνάπτεται η συμφωνία,*** πρόκειται για ***κράτος μέλος*** της συνήθους διαμονής των συζύγων ***τα τρία τουλάχιστον τελευταία έτη, υπό τον όρο ότι η κατάσταση αυτή δεν έχει τερματισθεί για διάστημα άνω των τριών ετών πριν από την προσφυγή στο δικαστήριο***, ή

Αιτιολόγηση

Πρέπει να προσδιοριστεί η συγκεκριμένη χρονική στιγμή που ισχύουν τα κριτήρια.

Τροπολογία 9
ΑΡΘΡΟ 1, ΣΤΟΙΧΕΙΟ 2)
Άρθρο 3 α, παράγραφος 1, στοιχείο γ) (Κανονισμός (ΕΚ) αριθ. 2201/2003)

(γ) ένας εκ των συζύγων είναι υπήκοος του εν λόγω κράτους μέλους ή, στις περιπτώσεις του Ηνωμένου Βασιλείου και της Ιρλανδίας, έχει "domicile" του/της στην επικράτεια ενός εξ αυτών των δύο κρατών μελών.	(γ) ***τη στιγμή που συνάπτεται η συμφωνία,*** ένας εκ των συζύγων είναι υπήκοος του εν λόγω κράτους μέλους ή, στις περιπτώσεις του Ηνωμένου Βασιλείου και της Ιρλανδίας, έχει "domicile" του/της στην επικράτεια ενός εξ αυτών των δύο κρατών μελών.

Αιτιολόγηση

Πρέπει να προσδιοριστεί η συγκεκριμένη χρονική στιγμή που ισχύουν τα κριτήρια.

Τροπολογία 10
ΑΡΘΡΟ 1, ΣΤΟΙΧΕΙΟ 2)
Άρθρο 3 α, παράγραφος 2 (Κανονισμός (ΕΚ) αριθ. 2201/2003)

2. Μία συμφωνία περί δικαιοδοσίας πρέπει να διατυπώνεται εγγράφως και να υπογράφεται και από τους δύο συζύγους το αργότερο κατά τη στιγμή της προσφυγής στο δικαστήριο.»	2. Μία συμφωνία περί δικαιοδοσίας πρέπει να διατυπώνεται εγγράφως***, να χρονολογείται*** και να υπογράφεται και από τους δύο συζύγους το αργότερο κατά τη στιγμή της προσφυγής στο δικαστήριο.»
	Εντούτοις, εάν η νομοθεσία του κράτους μέλους στο οποίο ένας εκ των συζύγων έχει τη σύνηθη διαμονή του τη στιγμή της σύναψης της συμφωνίας προβλέπει πρόσθετες τυπικές απαιτήσεις για συμφωνίες αυτού του είδους, οι απαιτήσεις αυτές πρέπει να πληρούνται. Εάν οι σύζυγοι έχουν τη σύνηθη διαμονή τους σε διαφορετικά κράτη μέλη των οποίων οι αντίστοιχες νομοθεσίες προβλέπουν πρόσθετες τυπικές απαιτήσεις, η συμφωνία είναι έγκυρη εάν πληροί τις απαιτήσεις μιας εκ των νομοθεσιών αυτών. ***Εάν η συμφωνία αποτελεί μέρος ενός συμβολαίου γάμου, οι τυπικές απαιτήσεις αυτού του συμβολαίου γάμου πρέπει να πληρούνται.***

Αιτιολόγηση

Διευκρίνιση για τις καταστάσεις όπου η εθνική νομοθεσία ή το συμβόλαιο γάμου περιέχει

αυστηρότερες απαιτήσεις από ό,τι ο κανονισμός.

Τροπολογία 11
ΑΡΘΡΟ 1, ΣΤΟΙΧΕΙΟ 3)
Άρθρα 4 και 5 (Κανονισμός (ΕΚ) αριθ. 2201/2003)

3) Στα άρθρα 4 και 5, οι όροι "Άρθρο 3" αντικαθίστανται από τους όρους "Άρθρα 3 ***και*** 3α".	3) Στα άρθρα 4 και 5, οι όροι "Άρθρο 3" αντικαθίστανται από τους όρους "Άρθρα 3***,*** 3α ***και 7*** ".

Τροπολογία 12
ΑΡΘΡΟ 1, ΣΤΟΙΧΕΙΟ 5)
Άρθρο 7, στοιχείο α) (Κανονισμός (ΕΚ) αριθ. 2201/2003)

(α) οι σύζυγοι είχαν την ***κοινή προηγούμενη*** συνήθη διαμονή τους στην επικράτεια αυτού του κράτους μέλους για τουλάχιστον τρία έτη, ή	(α) οι σύζυγοι είχαν ***προηγουμένως*** την συνήθη διαμονή τους στην επικράτεια αυτού του κράτους μέλους για τουλάχιστον τρία έτη***, υπό τον όρο ότι η περίοδος αυτή δεν ήταν παραπάνω από τρία έτη πριν από την προσφυγή στο δικαστήριο***, ή

Αιτιολόγηση

Πρέπει να αποφύγουμε το "forum shopping" (αυθαίρετη επιλογή δικαιοδοτικού οργάνου).

Τροπολογία 13
ΑΡΘΡΟ 1, ΣΤΟΙΧΕΙΟ 5)
Άρθρο 7 α (νέο) (Κανονισμός (ΕΚ) αριθ. 2201/2003)

	Άρθρο 7 α
	Forum necessitatis
	Εάν το αρμόδιο κατά τον παρόντα κανονισμό δικαστήριο βρίσκεται σε κράτος μέλος του οποίου η νομοθεσία δεν προβλέπει διαζύγιο ή δεν θεωρεί έγκυρο το συγκεκριμένο γάμο, δικαιοδοτική αρμοδιότητα ανατίθεται:
	α) στο κράτος μέλος του οποίου πολίτης είναι ένας εκ των συζύγων, ή
	β) στο κράτος μέλος στο οποίο ετελέσθη ο γάμος.

Αιτιολόγηση

Η τροπολογία ρυθμίζει καταστάσεις στις οποίες, βάσει των κριτηρίων των άρθρων 3, 3α και 7 του κανονισμού, το αρμόδιο δικαστήριο δεν προβλέπει διαζύγιο ή δεν θεωρεί υπαρκτό ή έγκυρο το συγκεκριμένο γάμο.

Τροπολογία 14
ΑΡΘΡΟ 1, ΣΤΟΙΧΕΙΟ 6)
Άρθρο 12, παράγραφος 1 (Κανονισμός (ΕΚ) αριθ. 2201/2003)

6) Στο άρθρο 12, παράγραφος 1, οι όροι "Άρθρο 3" αντικαθίστανται από τους όρους "Άρθρα 3 ***και*** 3α".	6) Στο άρθρο 12, παράγραφος 1, οι όροι "Άρθρο 3" αντικαθίστανται από τους όρους "Άρθρα 3**,** 3α ***και 7***".

Τροπολογία 15
ΑΡΘΡΟ 1, ΣΤΟΙΧΕΙΟ 7)
Άρθρο 20 α, τίτλος (Κανονισμός (ΕΚ) αριθ. 2201/2003)

Επιλογή δικαίου από τα μέρη	*Επιλογή **εφαρμοστέου** δικαίου από τα μέρη*

Τροπολογία 16
ΑΡΘΡΟ 1, ΣΤΟΙΧΕΙΟ 7)
Άρθρο 20 α, παράγραφος 1, στοιχείο -α) (νέο) (Κανονισμός (ΕΚ) αριθ. 2201/2003)

	-α) το δίκαιο του κράτους συνήθους διαμονής των συζύγων τη στιγμή που συνήφθη η συμφωνία,

Αιτιολόγηση

Λογικό είναι να συμπεριληφθεί και αυτό το κριτήριο στα κριτήρια επιλογής του εφαρμοστέου δικαίου.

Τροπολογία 17
ΑΡΘΡΟ 1, ΣΤΟΙΧΕΙΟ 7)
Άρθρο 20 α, παράγραφος 1, στοιχείο α) (Κανονισμός (ΕΚ) αριθ. 2201/2003)

(α) το δίκαιο του κράτους της ***τελευταίας κοινής*** συνήθους διαμονής των συζύγων στο μέτρο που ένας εξ αυτών συνεχίζει να διαμένει εκεί·	(α) το δίκαιο του κράτους της συνήθους διαμονής των συζύγων στο μέτρο που ένας εξ αυτών συνεχίζει να διαμένει εκεί ***τη στιγμή που συνάπτεται η συμφωνία***·

Αιτιολόγηση

Πρέπει να προσδιοριστεί η συγκεκριμένη χρονική στιγμή που ισχύουν τα κριτήρια.

Τροπολογία 18
ΑΡΘΡΟ 1, ΣΤΟΙΧΕΙΟ 7)
Άρθρο 20 α, παράγραφος 1, στοιχείο β) (Κανονισμός (ΕΚ) αριθ. 2201/2003)

(β) το δίκαιο του κράτους ιθαγένειας ενός εκ των συζύγων, ή, στην περίπτωση του Ηνωμένου Βασιλείου και της Ιρλανδίας, το δίκαιο του "domicile" ενός εκ των συζύγων·	(β) το δίκαιο του κράτους ιθαγένειας ενός εκ των συζύγων, ή, στην περίπτωση του Ηνωμένου Βασιλείου και της Ιρλανδίας, το δίκαιο του "domicile" ενός εκ των συζύγων ***τη στιγμή που συνάπτεται η συμφωνία***·

Αιτιολόγηση

Πρέπει να προσδιοριστεί η συγκεκριμένη χρονική στιγμή που ισχύουν τα κριτήρια.

Τροπολογία 19
ΑΡΘΡΟ 1, ΣΤΟΙΧΕΙΟ 7)
Άρθρο 20 α, παράγραφος 1, στοιχείο γ) (Κανονισμός (ΕΚ) αριθ. 2201/2003)

(γ) το δίκαιο του κράτους στο οποίο οι σύζυγοι ***διαμένουν από*** τουλάχιστον ***πέντε*** έτη·	(γ) το δίκαιο του κράτους στο οποίο οι σύζυγοι ***είχαν προηγουμένως τη σύνηθη διαμονή τους επί*** τουλάχιστον ***τρία*** έτη·

Αιτιολόγηση

Είναι κάπως αυθαίρετο να βρίσκουμε στο άρθρο 20 α, παράγραφος 1, στοιχείο (γ) και στο άρθρο 7, στοιχείο (α) διαφορετικά κριτήρια χρονικής διάρκειας. Η εισηγήτρια προτείνει να ευθυγραμμιστούν όλες οι χρονικές περίοδοι στα τρία έτη.

Τροπολογία 20
ΑΡΘΡΟ 1, ΣΤΟΙΧΕΙΟ 7)
Άρθρο 20 α, παράγραφος 1, στοιχείο γ α) (νέο) (Κανονισμός (ΕΚ) αριθ. 2201/2003)

	γ α) το δίκαιο του κράτους στο οποίο ετελέσθη ο γάμος·

Αιτιολόγηση

Λογικό είναι να συμπεριληφθεί και αυτό το κριτήριο στα κριτήρια επιλογής του εφαρμοστέου δικαίου.

Τροπολογία 21
ΑΡΘΡΟ 1, ΣΤΟΙΧΕΙΟ 7)
Άρθρο 20 α, παράγραφος 2 (Κανονισμός (ΕΚ) αριθ. 2201/2003)

2. Μία συμφωνία που καθορίζει το εφαρμοστέο δίκαιο πρέπει να καταρτίζεται εγγράφως και να υπογράφεται και από τους δύο συζύγους το αργότερο κατά τη στιγμή της προσφυγής στο δικαστήριο.	2. Μία συμφωνία που καθορίζει το εφαρμοστέο δίκαιο πρέπει να καταρτίζεται εγγράφως και να υπογράφεται και από τους δύο συζύγους το αργότερο κατά τη στιγμή της προσφυγής στο δικαστήριο. ***Εντούτοις, εάν η νομοθεσία του κράτους μέλους στο οποίο ένας εκ των συζύγων έχει τη σύνηθη διαμονή του τη στιγμή της σύναψης της συμφωνίας προβλέπει πρόσθετες τυπικές απαιτήσεις για συμφωνίες αυτού του είδους, οι απαιτήσεις αυτές πρέπει να πληρούνται. Εάν οι σύζυγοι έχουν τη σύνηθη διαμονή τους σε διαφορετικά κράτη μέλη των οποίων οι αντίστοιχες νομοθεσίες προβλέπουν πρόσθετες τυπικές απαιτήσεις, η συμφωνία είναι έγκυρη εάν πληροί τις απαιτήσεις μιας εκ των νομοθεσιών αυτών.*** ***Εάν η συμφωνία αποτελεί μέρος ενός συμβολαίου γάμου, οι τυπικές απαιτήσεις αυτού του συμβολαίου γάμου πρέπει να πληρούνται.***

Αιτιολόγηση

Διευκρίνιση για τις καταστάσεις όπου η εθνική νομοθεσία ή το συμβόλαιο γάμου περιέχει αυστηρότερες απαιτήσεις από ό,τι ο κανονισμός.

Τροπολογία 22
ΑΡΘΡΟ 1, ΣΤΟΙΧΕΙΟ 7)
Άρθρο 20 α, παράγραφος 2 α (νέα) (Κανονισμός (ΕΚ) αριθ. 2201/2003)

	2 α. Εάν το προβλέπει ο εθνικός νόμος (lex fori), οι σύζυγοι μπορούν να ορίσουν το εφαρμοστέο δίκαιο ενώπιον του δικαστηρίου στη διάρκεια της διαδικασίας. Σε αυτή την περίπτωση, είναι αρκετό να τους δοθεί βεβαίωση ότι

	το δικαστήριο έλαβε γνώση της εν λόγω συμφωνίας.

Τροπολογία 23
ΑΡΘΡΟ 1, ΣΤΟΙΧΕΙΟ 7)
Άρθρο 20 β, στοιχείο α) (Κανονισμός (ΕΚ) αριθ. 2201/2003)

(α) στο οποίο οι σύζυγοι έχουν την ***κοινή*** συνήθη διαμονή τους, ή ελλείψει,	(α) στο οποίο οι σύζυγοι έχουν την συνήθη διαμονή τους ***τη στιγμή της προσφυγής στο δικαστήριο***, ή ελλείψει,

Αιτιολόγηση

Πρέπει να προσδιοριστεί η συγκεκριμένη χρονική στιγμή που ισχύουν τα κριτήρια.

Τροπολογία 24
ΑΡΘΡΟ 1, ΣΤΟΙΧΕΙΟ 7)
Άρθρο 20 β, στοιχείο β) (Κανονισμός (ΕΚ) αριθ. 2201/2003)

(β) στο οποίο οι σύζυγοι είχαν την ***τελευταία κοινή*** συνήθη διαμονή στο βαθμό που ένας εξ αυτών συνεχίζει να διαμένει εκεί, ή ελλείψει,	(β) στο οποίο οι σύζυγοι είχαν την συνήθη διαμονή στο βαθμό που ένας εξ αυτών συνεχίζει να διαμένει εκεί ***τη στιγμή της προσφυγής στο δικαστήριο***, ή ελλείψει,

Αιτιολόγηση

Πρέπει να προσδιοριστεί η συγκεκριμένη χρονική στιγμή που ισχύουν τα κριτήρια.

Τροπολογία 25
ΑΡΘΡΟ 1, ΣΤΟΙΧΕΙΟ 7)
Άρθρο 20 β, στοιχείο γ) (Κανονισμός (ΕΚ) αριθ. 2201/2003)

(γ) ***του οποίου και οι δύο σύζυγοι είναι υπήκοοι*** ή, στην περίπτωση του Ηνωμένου Βασιλείου και της Ιρλανδίας, ***στο οποίο έχουν και οι δύο το*** "domicile" ***τους***, ή ελλείψει,	(γ) ***της εθνικότητας των δυο συζύγων*** ή, στην περίπτωση του Ηνωμένου Βασιλείου και της Ιρλανδίας, ***του*** "domicile" ***των δυο συζύγων τη στιγμή της προφυγής στο δικαστήριο***, ή ελλείψει,

Αιτιολόγηση

Πρέπει να προσδιοριστεί η συγκεκριμένη χρονική στιγμή που ισχύουν τα κριτήρια.

Τροπολογία 26
ΑΡΘΡΟ 1, ΣΤΟΙΧΕΙΟ 7)
Άρθρο 20 β, παράγραφος 1, στοιχείο δ) (Κανονισμός (ΕΚ) αριθ. 2201/2003)

(δ) στο οποίο υποβάλλεται η αίτηση.	***Διαγράφεται***

Αιτιολόγηση

Πρέπει να αποφύγουμε το "forum shopping" (αυθαίρετη επιλογή δικαιοδοτικού οργάνου).

Τροπολογία 27
ΑΡΘΡΟ 1, ΣΤΟΙΧΕΙΟ 7
Άρθρο 20 ε) α (νέο) (Κανονισμός (ΕΚ) αριθ. 2201/2003)

	Άρθρο 20 ε) α
	Ενημέρωση εκ μέρους των κρατών μελών
	1. Μέχρι τις ... το αργότερο [1], τα κράτη μέλη κοινοποιούν στην Επιτροπή τους εθνικούς κανόνες τους για τις τυπικές απαιτήσεις που διέπουν τις συμφωνίες περί επιλογής αρμοδίου δικαστηρίου και εφαρμοστέου δικαίου και τα συμβόλαια γάμου.
	Τα κράτη μέλη κοινοποιούν στην Επιτροπή κάθε μεταγενέστερη μεταβολή αυτών των κανόνων.
	2. Η Επιτροπή θέτει στη διάθεση του κοινού τις πληροφορίες που της έχουν κοινοποιηθεί βάσει της παραγράφου 1, μέσω των κατάλληλων μέτρων, και ειδικότερα μέσω του Ευρωπαϊκού Δικαστικού Δικτύου για τις αστικές και εμπορικές υποθέσεις.
	[1] 3 μήνες μετά την ημερομηνία έναρξης ισχύος του παρόντος κανονισμού.

Αιτιολόγηση

Πρέπει να υπάρξει μέριμνα ώστε η επιλογή των ενδιαφερομένων να είναι τεκμηριωμένη, δηλ. οι δυο σύζυγοι να είναι δεόντως ενημερωμένοι για τις συγκεκριμένες συνέπειες της επιλογής τους. Προς το σκοπό αυτό, οφείλουμε να αναρωτηθούμε ως προς τον καλύτερο τρόπο με τον οποίο θα κοινοποιούνται πριν από την υπογραφή πλήρεις και αξιόπιστες πληροφορίες στους συμβεβλημένους της σύμβασης ανάθεσης δικαιοδοτικής αρμοδιότητας.

ΑΙΤΙΟΛΟΓΙΚΗ ΕΚΘΕΣΗ

Η παρούσα πρόταση κανονισμού σκοπό έχει να δημιουργήσει ένα σαφές και πλήρες νομικό πλαίσιο που θα καλύπτει *ταυτόχρονα* τους κανόνες περί δικαιοδοσίας, αναγνώρισης και εκτέλεσης των αποφάσεων επί γαμικών θεμάτων *και* τους κανόνες περί εφαρμοστέου δικαίου, με την παράλληλη εισαγωγή ενός κάποιου βαθμού αυτονομίας των μερών.

Μέχρι σήμερα, ένα «διεθνές» ζευγάρι που επιθυμεί να εκδώσει διαζύγιο υπόκειται στους περί δικαιοδοσίας κανόνες του Κανονισμού (ΕΚ) αριθ. 2201/2003 του Συμβουλίου[1] (γνωστού ως "Βρυξέλλες ΙΙ *α*"), που επιτρέπει στους συζύγους να επιλέξουν μεταξύ πολλών διαφορετικών κριτηρίων δικαιοδοσίας. Από τη στιγμή που μια διαδικασία για διαζύγιο παραπέμπεται στα δικαστήρια ενός κράτους μέλους, το εφαρμοστέο δίκαιο προσδιορίζεται βάσει των κανόνων περί σύγκρουσης νόμων αυτού του κράτους. Όμως, οι εθνικοί κανόνες περί σύγκρουσης νόμων αποδείχθηκαν άκρως ανόμοιοι.

Ο συνδυασμός των τόσο ανόμοιων εθνικών κανόνων περί σύγκρουσης νόμων και των κειμένων κοινοτικών διατάξεων περί δικαιοδοσίας μπορεί να προκαλέσει ορισμένα προβλήματα στην περίπτωση «διεθνών» διαζυγίων. Πέρα από την νομική ανασφάλεια που προκύπτει από τη δυσχέρεια των συζύγων να προσδιορίσουν ποιό δίκαιο θα εφαρμοστεί στην περίπτωσή τους[2], διαπιστώνουμε κι έναν κίνδυνο, που η Επιτροπή τον θεωρεί υπαρκτό, να σημειωθεί ένας «αγώνας ταχύτητας προς τα δικαστήρια», δηλ. μια κατάσταση όπου ο καλύτερα πληροφορημένος σύζυγος θα προσπαθεί να προσφύγει πρώτος στο δικαστήριο εκείνο του οποίου το δίκαιο εξυπηρετεί καλύτερα τα δικά του συμφέροντα. Επί πλέον, οι κοινοτικοί σύζυγοι που διαμένουν σε τρίτη χώρα μπορούν να συναντήσουν δυσκολίες στο να βρουν δικαστήριο αρμόδιο σε θέματα διαζυγίου και να επιτύχουν στα αντίστοιχα κράτη καταγωγής τους την αναγνώριση μιας απόφασης διαζυγίου που εκδόθηκε σε τρίτη χώρα.

Η πρόταση της Επιτροπής αποσκοπεί στο να περιορίσει τους κινδύνους αυτούς και να διορθώσει αυτά τα κενά, κυρίως μέσα από την καθιέρωση της δυνατότητας για τα μέρη να επιλέγουν με κοινή συμφωνία το αρμόδιο δικαστήριο και το εφαρμοστέο δίκαιο.

Η επιλογή δικαστηρίου

Το άρθρο 3 *α* εισάγει τη δυνατότητα για τους συζύγους να ορίζουν με κοινή συμφωνία το αρμόδιο δικαστήριο για τη διαδικασία έκδοσης διαζυγίου. Αναμφίβολα παρουσιάζει το πλεονέκτημα ότι αυξάνει το βαθμό αυτονομίας των μερών και τους επιτρέπει να προσφύγουν ελεύθερα, βάσει ορισμένων κριτηρίων σύνδεσης, στο δικαστήριο εκείνο με το οποίο έχουν μεγαλύτερους δεσμούς. Πρώτα απ΄ όλα, επιδιώκεται να είναι αυτό το κριτήριο σύνδεσης αρκετά ισχυρό και σαφές στη διατύπωσή του, χωρίς παρ΄ όλα αυτά να αποκτήσει άσκοπα περιοριστικό χαρακτήρα. Εντούτοις, η εισηγήτρια προτείνει να προστεθεί το άρθρο 7 *α* που ρυθμίζει τις καταστάσεις εκείνες όπου βάσει των κριτηρίων των άρθρων 3, 3 *α* και 7 το αρμόδιο δικαστήριο δεν προβλέπει διαζύγιο ή δεν αναγνωρίζει την ύπαρξη ή την εγκυρότητα του συγκεκριμένου γάμου.

[1] Κανονισμός (ΕΚ) αριθ. 2201/2003 του Συμβουλίου της 27ης Νοεμβρίου 2003, για τη διεθνή δικαιοδοσία και την αναγνώριση και εκτέλεση αποφάσεων σε γαμικές διαφορές και διαφορές γονικής μέριμνας, ο οποίος καταργεί τον κανονισμό (ΕΚ) αριθ. 1347/2000, ΕΕ L 338 της 23.12.2003, σ. 1.
[2] Βλ. επ΄αυτού το έγγραφο SEC (2006) 949 της 17.7.2006, σ. 5

Η επιλογή του εφαρμοστέου δικαίου

Το άρθρο 20 *α* αποτελεί καινοτομία κατά το ότι για πρώτη φορά εισάγει τη δυνατότητα για τους συζύγους να προσδιορίζουν με κοινή συμφωνία το εφαρμοστέο δίκαιο στη διαδικασία έκδοσης διαζυγίου. Κατά την άποψη της εισηγήτριας, λογικό είναι να προβλεφθεί επίσης η δυνατότητα επιλογής του δικαίου του κράτους συνήθους διαμονής των συζύγων τη στιγμή σύναψης της συμφωνίας, καθώς και του δικαίου του κράτους στο οποίο ετελέσθη ο γάμος.

Επί πλέον, μπορούμε να αναρωτηθούμε ως προς την απουσία παραλληλισμού μεταξύ του άρθρου 20 *α* και των άρθρων 3, 3 *α* και 7 σε ό,τι αφορά τα διαφορετικά κριτήρια χρονικής διάρκειας. Κατά την άποψη της εισηγήτριας, η αύξηση του χρόνου διαμονής στο άρθρο 20 *α* είναι κάπως αυθαίρετη. Γι΄αυτό και η εισηγήτρια προτείνει ευθυγράμμιση στα τρία έτη.

Η τεκμηριωμένη επιλογή

Ακολούθως, πρέπει να ληφθεί μέριμνα ώστε η επιλογή που θα κάνουν τα μέρη να είναι τεκμηριωμένη, δηλ. οι δυο σύζυγοι να είναι δεόντως πληροφορημένοι για τις συγκεκριμένες συνέπειες της επιλογής τους. Επ΄ αυτού, πρέπει να αναρωτηθούμε ως προς τον καλύτερο τρόπο με τον οποίο θα κατοχυρωθεί η κοινοποίηση πλήρων και αξιόπιστων πληροφοριών στους υπογράφοντες τη σύμβαση αναγνώρισης δικαιοδοτικής αρμοδιότητας, πριν από την υπογραφή της. Πρέπει επίσης να κατοχυρωθεί η πρόσβαση στις πληροφορίες ανεξάρτητα από την οικονομική κατάσταση καθενός των δυο συζύγων. Να σημειώσουμε ακόμη εδώ τη σημασία του να υπάρξει μέριμνα για την ακριβή και πλήρη πληροφόρηση των δυο συζύγων ως προς τις συνέπειες της επιλογής τους σε θέματα δικαιοδοτικής αρμοδιότητας και εφαρμοστέου δικαίου σε περίπτωση διαζυγίου, πόσω μάλλον που οι νομοθεσίες των κρατών μελών διαφέρουν σημαντικά σε πολλά σημεία, όπως σε εκείνα που αφορούν τους λόγους και τις μορφές διαζυγίου, τις προϋποθέσεις έκδοσής του, το απαιτούμενο χρονικό διάστημα δικαστικού χωρισμού, και άλλα ζητήματα που είναι καθοριστικά για τη διαδικασία. Επί πλέον, δεδομένου ότι το δίκαιο δεν είναι κάτι το αμετάβλητο, είναι πιθανό, μια σύμβαση προσδιορισμού του εφαρμοστέου δικαίου η οποία υπεγράφη σε μια δεδομένη στιγμή να μην αντιστοιχεί πλέον στις νόμιμες προσδοκίες των μερών τη στιγμή της ενεργοποίησής της, επειδή εν τω μεταξύ άλλαξε η νομοθεσία του συγκεκριμένου κράτους.

Η εισηγήτρια προτείνει να προβλεφθεί ένας μηχανισμός βάσει του οποίου η Επιτροπή θα είναι υπεύθυνη για το δημόσιο σύστημα πληροφόρησης που στηρίζεται στο Διαδίκτυο (και που λειτουργεί στο πλαίσιο του Ευρωπαϊκού Δικαστικού Δικτύου για αστικές και εμπορικές υποθέσεις), όπου όλοι θα μπορούν να βρουν επικαιροποιημένες πληροφορίες σχετικά με τις βασικές πτυχές του εθνικού και του κοινοτικού δικαίου. Επί πλέον, πρέπει το εκάστοτε δικαστήριο να δίνει προσοχή στην τεράστια σπουδαιότητα μιας τεμηριωμένης επιλογής εκ μέρους των δυο συζύγων.